

Update Fly-Over	2	KantineOost	6	Kienavond	6
BUUV	3	Moesmobiel	7	Zomervaartrapad	8
DOCK	4	Dagje veldwerk	8	Stelling van Adam	10

Agrarisch Liewegje is definitief geschiedenis

Vrijwel ongemerkt werd deze zomer een bladzijde omgeslagen in de geschiedenis van het Liewegje. Het einde van een boerentijdperk.

Al in de bronstijd (2000 tot 800 voor Chr.) was sprake van boerenbedrijvigheid in wat nu de Zuiderpolder heet. Bossen werden gedeeltelijk gekapt en er werden houten boerderijen gebouwd op de strandwal. Het gebied werd geschikt gemaakt voor landbouw en veeteelt. De sporen daarvan zijn een aantal jaren geleden aan het licht gekomen aan het einde van het Liewegje. Bij archeologisch onderzoek werden resten van aardewerk en vuursteen gevonden in oude greppels. De geometrische lijnen van ploegsporen en de afdrukken van koeienpoten in de bodem getuigen van de agrarische leefwijze. Op oude kaarten werd eeuwen later vastgelegd waar de boerderijen zich precies bevonden. Boerderij Meer en Hove op Liewegje nummer 16 is daar een mooi voorbeeld van.

Vlak na de Tweede Wereldoorlog waren er aan het Liewegje nog zeven min of meer welvarende boerenbedrijven. Voeg daarbij een florerende fouragehandel, diverse melkrijders en een professionele malerij en je hebt een volwaardige agrarische samenleving. Nu Jan van Waard deze zomer de

pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt is zijn milieuvergunning automatisch beëindigd. En daarmee doet de laatste echte boer de deur dicht.

Jan van Waard nam in 1970 het bescheiden boerenbedrijf over van Niek van Elk, die sinds mensenheugenis het kleine boerderijtje runde aan het Liewegje op nummer 3. Zoveel land als zijn collega-boeren had hij niet, vandaar dat hij voedselresten inzamelde in de stad om zijn veestapel te voeden. Met paard en wagen was Niek van Elk een bekende verschijning bij de verschillende restaurants in Haarlem. Recycling in optima forma dus. Iedereen blij en de dieren vorstelijk te eten. De meekomende onverteerbare resten als servies en ander restaurantafval werden netjes op een hoop gegooid langs het moerasbos en als de hoop te hoog werd, ging de vlam erin. Alles wat verbrand kon worden verdween en de vaste bestanddelen zakten langzaam weg in de prut.

lees verder op pagina 2 >>

wijkkrant

jaargang 19 | november 2011

Voorwoord van de voorzitter

Het is tijd voor een nieuwe wijkkrant, de vakantie is weer achter de rug. Er is veel gebeurd in de afgelopen tijd, ik ga niets verklappen maar ik ga u uitnodigen om de wijkkrant met aandacht en veel interesse te lezen. Ik wil toch even stilstaan bij een triest bericht: zaterdag 24 september jl. is Aad van Ake, programmamanager Zomerzone Zuid plotseling overleden. Aad werkte ruim 30 jaar voor de gemeente Haarlem en hield zich de laatste jaren zeer intensief met de ontwikkelingen in Haarlem Oost bezig. Klein overzicht: de Zomerzone Zuid, 40+ begeleiding waarin o.a. de Zuidparker met daarin de opstart van Doenja, De Sprong waar vele organisaties uit Parkwijk een plek in hebben gevonden, het Monument in het Reinaldapark, de sloop en ontwikkeling van de Haarlemse School (de vroegere St. Petruschool), etc.

Aad was een ambtenaar met passie en heeft zich enorm voor Parkwijk ingezet. Er is inmiddels al veel tot stand gebracht maar eigenlijk was Aad zijn werk hier nog lang niet klaar. Helaas het heeft niet zo mogen zijn. Wij zullen Aad voor het vele werk dat hij voor ons stadsdeel heeft gedaan met respect en dankbaarheid blijven herinneren. Het HD had een mooie omschrijving van Aad van Ake: Zachtaardige ritselaar. Wij, als wijkraad Parkwijk Zuiderpolder, kunnen dit volmondig beamen.

Ik wil nogmaals een beroep doen op de inwoners van Parkwijk en de Zuiderpolder om ons team, de wijkraad, met hun expertise te steunen, zodat wij gezamenlijk een beter leefklimaat in onze wijken kunnen creëren. Wijkraadslid worden kan en mag ook.

*Met vriendelijke groet,
Edwin Hein*

Update Project Fly-Over

Onlangs was er een periodiek overleg met de projectleiding en de wijkraad. Daarin werd de stand van zaken belicht omtrent de fly-over, die eind van dit jaar moet worden opgeleverd.

Eigenlijk louter goed nieuws te melden: de enthousiaste medewerkers onder leiding van projectmanager Peter Tobben hebben het project op schema weten te houden! Dat betekent, dat eind 2011 het verkeer over de fly-over afgewikkeld wordt. Het wegenwerk is zelfs naar voren gehaald, zodat voor de jaarwisseling de definitieve situatie in werking treedt.

In het weekend van 12 en 13 november wordt de A200 in beide richtingen volledig afgesloten tussen Rottepolderplein en Camera Obscuraweg.

De Robertus Nurksweg blijft echter wel open.

Na dit weekend wordt er een verkeersplateau aangelegd op de kruising Robertus Nurksweg en Liewegje om de veiligheid aldaar te verbeteren. Dat werk zal ongeveer een week duren, waarbij de RNweg afgesloten zal zijn. Overlegd wordt of het Liewegje via de zuidzijde (via de Nieuweweg dus) ontsloten kan worden om de bewoners een uitweg en de werklieden een rustige werkomgeving te bieden... Een buurtbrief zal de bewoners informeren.

In december staat de oplevering van de fly-over zelf gepland; de betrokkenen zullen op een besloten feestelijke bijeenkomst aandacht besteden aan dit belangrijke feit. Voor de bewoners is echter belangrijk om te weten dat zelfs de groenvoorzieningen voor kerstmis zullen terugkeren: de bommenrij langs de RNweg en een bosje bij het oude viaduct!

En als alles meezit zal zelfs het transformatorhuisje nog verplaatst worden om het uitzicht en daarmee de verkeersveiligheid te optimaliseren! De wijkraad is content met het op schema uitvoeren van het werk en de positieve wijze van overleg; als alle verdere projecten op dezelfde wijze verlopen, gaan we in Haarlem mooie tijden tegemoet!

Bernard Felix

vervolg van cover

Jan van Waard heeft het bedrijf vanaf het begin professioneel gerund en zorgde voor voedersilo's en kuilgras, zodat het vee regelmatig en uitgebalanceerd te eten kreeg. Via koeien en varkens is Jan zich later gaan toeleggen op het houden en fokken van geiten. Op het hoogtepunt liep er een honderdtal rond. En niet zomaar de eersten de besten; gezien zijn ruim voorziene prijzenkast werd Jan een nationaal gewaardeerd geitenfokker.

Jan van Waard is de eenvoud zelf – hij leeft voor zijn dieren. En als de overige bewoners van het Liewegje een beroep op hem deden, gingen ze hun gang maar: mest voor de tuin haalde je bij Jan; een melkoverschot? - dan maakte er wel iemand kaas van; een paard in de wei? - zet maar neer; een tijdelijke parkeerplaats voor wegenbouwers? - zie maar... Jan van Waard is eenvoudig, maar "Good as Gold"! De laatste jaren waren niet eenvoudig; de steeds maar aanzwellende last van regels en voorschriften dwingt een boer zo langzamerhand meer tijd achter de schrijftafel en computer door te brengen dan bij zijn dieren. Vanzelfsprekend speelt de klok dan geen rol meer en wordt het een uiterst tijdrovende bezigheid.

Jan van Waard gaat nu verder als hobbyist – het maximaal toegestane aantal geiten zal hij als liefhebber blijven koesteren. En

dat als levend monument voor de teloorgegane agrarische sector in de Zuiderpolder. Gelukkig kan de voorbijganger blijven genieten van de rare bokkensprongen makende geiten. Eigenwijze en nieuwsgierige dieren, die menig hart sneller doen kloppen als ze lekker in het zonnetje liggen, elkaar belagen, op alles klimmen wat zich maar in de wei bevindt of reikhalzend naar een net te hoog hangend takje lonken. Daar zal Jan van Waard van blijven genieten – en wij met hem!

Bernard Felix

BUUV buurtmarktplaats voor en door bewoners

Sinds november 2010 is BUUV gestart in Parkwijk en Zuiderpolder. BUUV is de buurtmarktplaats voor en door bewoners van Haarlem, waar vraag en aanbod elkaar vinden.

Bij BUUV gaat het om diensten die je als bewoners voor elkaar kan doen. Zonder dat er direct iets tegenover staat. Een dienst kan van alles zijn: het uitlaten van de hond, een lift naar de dokter, het aannemen van een pakje of hulp in de tuin. Voor de bemiddeling van BUUV betaalt u niets. U kunt BUUV vinden met prikborden in o.a. het Reinaldahuis en de Sprong. Online www.buuv.nu of telefonisch 023 5517845.

Sinds de start zijn er al veel bewoners BUUV geworden en hebben ze elkaar geholpen met heel veel diensten. Ook wordt er in samenwerking met partners van alles georganiseerd in de buurt. BUUV-en Yolanda Verburg en Seyoum Degafa doen elders in dit nummer verslag van hun ervaringen.

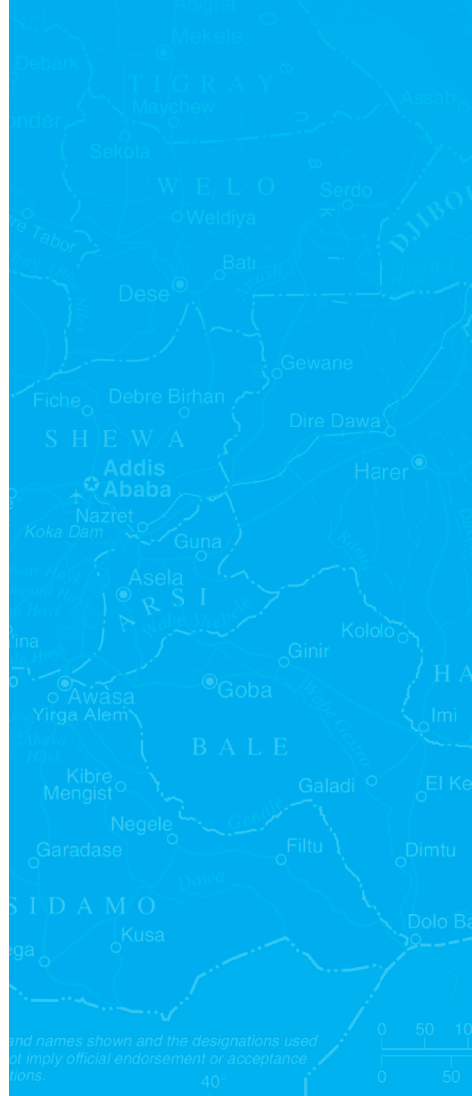
De Nationale Burendag 2011 werd in de Zuiderpolder op 24 sept. jl. gevierd met een buurtfeest bij het Polderhuis aan de Steve Bikostraat. Het thema van deze burendag was: De koppen bij elkaar! Daarom werd een deel van de buurtbewoners persoonlijk uitgenodigd, waarbij een koffiekopje werd overhandigd. Dit kopje kon men tijdens het feest zelf versieren met behulp van stickers, stiften en dergelijke. Dit leverde uiteindelijk een bonte verzame-

ling prachtige kopjes op. Daarnaast was er natuurlijk muziek, deels live door een accordeonist, en waren er veel leuke dingen te zien en te doen. Zo werden er mozaïektegels gemaakt die op den duur een plekje krijgen in Parkwijk. Er waren kraampjes met allerlei zelfgemaakt moois zoals kaarten, poppen en leren babyslofjes. Van woldraden kon men een inktvis vlechten, één bezoeker kwam op het prima idee dit als speeltje voor haar kitten te maken, ben benieuwd hoelang die inktvis heel blijft! Een aantal kinderen deed enthousiast mee met een workshop capoeira, leuk om naar te kijken! Natuurlijk waren er ook lekkere hapjes (cakejes, poffertjes) en drankjes. Dit alles dankzij het prachtige nazomerweer heerlijk in de buitenlucht. Mede daardoor was de sfeer fantastisch en was het reuzegezellig. Burendag werd georganiseerd door Zorggroep Reinalda, de bewonerscommissie Diakenhuisweg van Elan Wonen, BUUV en niet te vergeten een aantal vrijwillige medewerk(st)ers die mede deze middag tot een succes hebben gemaakt.

Tekst BUUV Yolanda Verburg

Buurtlunch

Seyoum Degafa loopt stage bij het Vadercentrum in Parkwijk. Met zijn vrouw en drie dochters kwam hij in mei 2006 naar Haarlem vanuit Ethiopië, waar hij journalist was. Samen met landgenoot Anteneh heeft hij een bijzondere buurtlunch klaargemaakt; zij vertelden uitgebreid over Ethiopië. Over de lunch heeft hij een artikel geschreven. Elke maandag komt iedereen naar het vadercentrum Haarlem oost. Niet alleen om verschillende activiteiten te doen. Ook wordt er een keer per week om 12.15 uur een buurtlunch gehouden. Daarvoor komt iedereen langs. Maar afgelopen maandag 19 sept. was anders. Er was een bijzonder lunch programma. Voor de eerste keer is er een typische Ethiopisch lunch gerecht geserveerd. Iedereen heeft lekker gegeten, heerlijk!!! Tijdens de maaltijd kunt u nieuwe mensen leren kennen en bijpraten met oude bekenden. Ook iedereen die aan het werk is in de wijk, is van harte welkom. Iedereen kan zich opgeven uiterlijk vrijdag via BUUV op 023 551 7845. De lunch start om 12.15 uur. Kosten bedragen 3 euro p.p. De lunch wordt verzorgd door BUUV en het Vadercentrum van Dock.

Welzijnsorganisatie DOCK Haarlem in Parkwijk

DOCK Haarlem is een brede welzijnsorganisatie in Haarlem. De professionals van de volgende afdelingen zijn in Parkwijk actief: kinderwerk, speel-o-theek, jongerenwerk, ouderenwerk, opbouwwerk, Vadercentrum en Moedercentrum. Daarnaast werkt DOCK nauw samen met buurtmarktplaats BUUV.

DOCKING station M.E.E.R. talent (Prinses Beatrixdreef 4)

Het kinderwerk heeft op de Prinses Beatrixdreef 4 een DOCKING station waar kinderen kunnen deelnemen aan diverse technische, creatieve activiteiten. Bij dit DOCKING station M.E.E.R. talent kunnen kinderen uit groep 4 t/m 8 elke dinsdag en woensdag tussen 15.30 - 16.30 uur zonder inschrijving meedoen voor € 0,50 per keer. Elke laatste dinsdag van de maand is er bovendien een eindactiviteit. De eindactiviteit duurt van 16.30 - 17.30 uur. Voor extra informatie en vragen kunt u altijd terecht bij M.E.E.R. talent. Of u kunt

contact opnemen met kinderwerker Edith Dijt via 06-13216539 of edijt@dock.nl.

De Zuidparker (Bijvoetstraat 5)

Het **jongerenwerk** van DOCK heeft op maandag- dinsdag- woensdag- en vrijdagavond een inloop voor alle jongeren uit de wijk. Tijdens het openstellen van een ruimte, waar jongeren samenkomen en ontspannen, maakt DOCK de jongeren bewust van hun positie en mogelijkheden in de maatschappij. Daarnaast heeft het **meidenwerk** op maandagmiddag specifieke meidenactiviteiten zoals theatersport waar meiden leren zichzelf positief te presenteren of Zumba waarbij de meiden zich kunnen uitleven. Jongerenwerkers Ferdinand Toemeungte (06-23814421, ftoemeungte@dock.nl) en Marieke de Jong (06-39418020, mdjong@dock.nl) verzorgen de inlopen in de Zuidparker. Voor meer informatie ga naar de website www.dockzz.nl/haarlem.

In de **speel-o-theek** wordt speelgoed uitgeleend aan kinderen van 0-12 jaar. Hiermee kunnen kinderen verschillende soorten speelgoed ontdekken en thuis uitproberen voor minder geld. Ontdek welk speelgoed of spel je kind leuk vindt. In de speel-o-theek is ook informatie te krijgen over speelgoed en spelen. De kosten zijn € 20,- per gezin per jaar. De speel-o-theek

is op woensdag tussen 13.30-15.00 uur geopend in De Zuidparker. Kom eens langs of neem contact op met Anneke van Drunen (06-51382496, sotoost@dock.nl).

Het **Moedercentrum Doenja** is actief voor alle vrouwen uit de wijk. Het biedt activiteiten aan zoals: computercursus, de competentiebalans, fietsles en samen koken. Het zijn activiteiten die wekelijks worden aangeboden. Verder is er een cursus "Ouders Actief" en "Opkomen voor jezelf". Loop voor meer informatie eens binnen in het Moedercentrum of neem contact op met Souad Afatan (023-54306009, safatan@dock.nl).

Stap programma's is voor ouders van kinderen van 1-2 jaar / 2-4 jaar / 4-6 jaar. Het zijn programma's die ouders helpen bij het vergroten van onderwijskansen van hun kinderen. Taal en het samen opdrachten doen is een belangrijk onderdeel van het programma. Verder is er 1 keer per 6 weken een thema over b.v. grenzen stellen of positief opvoeden. Rie Buursink (023-5430607, rbuursink@dock.nl) is de contactpersoon voor Opstap.

De **Speelplek Zuidparker** is tijdens werkdagen op kantooruren geopend. Daarnaast zijn er op woensdag, zaterdag en zondag specifieke activiteiten voor kinderen. Op woensdag en zaterdag van 13.00 – 17.00 uur zijn er bij mooi weer spel-

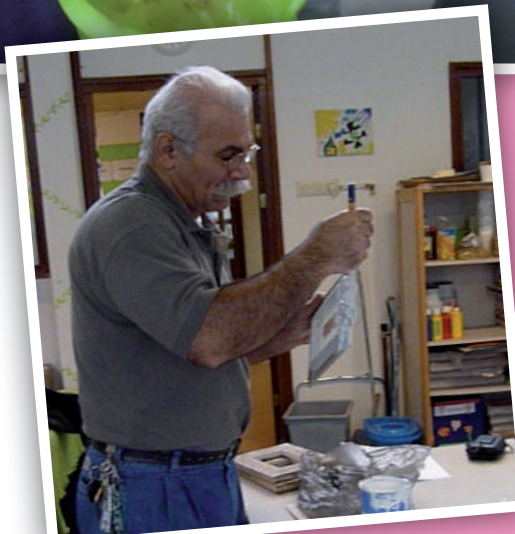
letjes in de speelplek. Bij minder weer wordt er binnen geknutseld voor € 0,50 per keer. Peggy Meulman (pmeulman@dock.nl) is de toezichthouder van de speelplek.

Het Vadercentrum (Prinses Beatrixdreef 2)
Het Vadercentrum Haarlem Oost biedt mannen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen op het gebied van opvoeding, persoonlijkheid, maatschappelijke betrokkenheid en werk en scholing. Op maandag, dinsdag en donderdag is het Vadercentrum geopend op de Prinses Beatrixdreef 2. Iedere tweede dinsdag van de maand zijn er dan voorlichtingsavonden over opvoeding in samenwerking met De Toekomst Haarlem. Daarnaast heeft het Vadercentrum computercursussen, een werkatelier, sollicitatietraining, activiteit sporten vader & kind en wordt er iedere maandag om 12.15u een Buurtlunch georganiseerd in samenwerking met BUUV (€3,- per keer, aanmelden via 551 78 45 uiterlijk vrijdag). Voor meer informatie ga naar www.vadercentrumhaarlem.nl of loop binnen en vraag naar coördinator Rozien Salah (06-38827097, rsalah@dock.nl).

BUUV

BUUV is een buurtmarktplaats voor en door bewoners waar vraag en aanbod van hulp bij elkaar komt. Zie berichten elders in de wijkkrant.

Moeder en kind ontvangen in het Moedercentrum Doenja een diploma voor opvoedingscursus Doorstap.

Hamid Habibi van het Vadercentrum actief in het Werkatelier.

Wijkschouw Parkwijk – Zuiderpolder

Op woensdag 9 november wordt een wijkschouw gehouden. Vertegenwoordigers van de gemeente en van de wijkraad klimmen samen op de fiets om een rondje door Parkwijk – Zuiderpolder te maken. Alle bijzonderheden worden besproken en genoteerd en er wordt vervolgens een plan gemaakt hoe de verschillende onderwerpen worden aangepakt. Indien het gaat om zaken van langere termijn, dan wordt de informatie ingebracht bij het betreffende overleg.

Indien u de wijkraad op de hoogte wilt stellen van bijzonderheden, die naar uw mening om een oplossing vragen, neemt u dan contact op met de wijkraad – het liefst via de e-mail. Wij kunnen ons dan voorbereiden op de door u ingebrachte onderwerpen.

Wij zijn er tenslotte voor u en voor de wijk!

Bernard Felix

Kienavond in de ZuidParker.

Op zaterdag 5 november organiseert de Stichting Ontmoet Elkaar in Parkwijk een kienavond in de ZuidParker.

De zaal is open vanaf 19.00 uur en de eerste ronde wordt om 19.30 uur gespeeld. In totaal worden drie rondes gespeeld met aan het einde van de avond een verlotingsronde.

De entreekosten bedragen € 1.00 per persoon (inclusief een lot voor een aantal extra prijzen) en de kosten per kienronde bedragen € 2.50 per kaart. Kinderen tot 16 jaar kunnen binnen onder begeleiding van ouders.

Belangstellenden kunnen zich opgeven via telefoonnummer 06 472 91 674 of via info@ontmoetelkaarinparkwijk.eu. Let op: vol = vol...

KantineOost- 1.001 VerhalenBos

KantineOost op de nazomermarkt

“Welke boom ben jij?” vraagt de ene buurtbewoner aan de ander wanneer ze het kleine kasje van KantineOost uit stapte. Op de Nazomermarkt konden buurtbewoners hun horoscoop laten lezen. Afhankelijk van je geboortedatum werd je vergeleken met een Iep, Eik of Kastanje. Die dag stapten ruim zestig buurtbewoners het kasje in voor een leuk verhaal over hun karakter. Lachend verlaten mensen het kasje en gaan druk met elkaar in gesprek.

111 bomen in potten

In het voorjaar van 2011 heeft de jongste generatie Parkwijkers 111 bomen geplant in kleine en grote potten. Na drie jaar krijgen alle bomen een definitieve plek in het gerenoveerde Reinaldapark. Maar voordat het zo ver is, verzorgen buurtbewoners hun eigen boom op schoolpleinen, balkons en tuintjes in de wijk. Twee keer per jaar komen alle bomen bij elkaar, tijdens het ZomerBos en WinterBos. Dan is het bomenfeest in Parkwijk.

1.001 verhalen in het WinterBos

In november zijn alle buurtbewoners welkom in het WinterBos. Langs de Beatrixdreef zullen dan een aantal kassen worden geplaatst, die 's avonds tot leven komen. In een grote glazen kas vertellen theatermakers, muzikanten en koks verhalen van bewoners uit Parkwijk. Koks van BUUV koken op een grote houtkachel. U kunt aanschuiven in de kas waar u kunt proeven van heerlijke gerechten uit de buurt en u kunt zelf ook een houtje op het

vuur gooien. Leerlingen van Brede School Parkwijk en de Zuiderpolderschool veranderen hun eigen kasje in een toverlantaarn. Met licht en schaduw vertellen de kinderen spannende verhalen over een tocht door een sprookjes bos.

Meedoen?

Wilt u ook meedoen als kok, houthakker, huttenbouwer, fotograaf of gastvrouw? Neem contact op met Aafke: 06-83696542 of aafke@5ekwartier.nl. Of kom langs op de informatiemiddag op 27 oktober om 13.30 uur in De Sprong.

Data WinterBos: Woensdag 16 t/m zaterdag 19 november, dagelijks tussen 17.00 tot 21.00 uur.

Locatie: Prinses Beatrixdreef, Haarlem. 5eKwartier ontwikkelt KantineOost i.s.m. buurtbewoners en vele partners o.m. BUUV, Ontmoet Elkaar in Parkwijk, stichting Dock, Reinaldahuis, Paswerk, Brede School Parkwijk, Zuiderpolderschool en Wijkraad Parkwijk-Zuiderpolder. Meer info: www.5eKwartier.nl

Informatiepunt Zuiderpolder

Op 15 juni jl onthulde wethouder Rob van Doorn de twee informatieborden aan de Robertus Nurksweg, vlak voor de kruising met het Liewegje. Dit initiatief van de Stichting tot Behoud van de Groene Zoom Zuiderpolder e.O. is door de gemeente gehonoreerd met een subsidie om het terrein te verharden en in te richten. De stadsarcheologe Anja van Zalinge en enkele sponsors maakten het mede mogelijk om een mooie en interessante presentatie (productie van Wendy Dijkstra) te realiseren.

In de loop van de zomer is gebleken dat velen gebruik maken van het informatie- en rustpunt. Aandacht lezend, een broodje etend of zomaar een gesprekje met een medebezoeker aanknopend: er is altijd wel iemand te vinden.

Helaas hebben onlangs ook de vanden onder ons toegeslagen: twee vernielde ruiten waren het tastbare bewijs van de verloederding van onze samenleving. Gelukkig concentreert de Stichting zich meer op de informatiebehoefte van de welwillende bezoeker en voorbijganger en is de schade inmiddels door de gemeente hersteld. Zodat ook in de donkere maanden de rijke historie van het karakteristieke polderland- schap aan de oostkant van Haarlem belicht kan worden!

Bernard Felix

MoesMobiël Parkwijk

'Moesmobiël Parkwijk' is onderdeel van het project Eetbaar Haarlem, het duurzaam eetbaar vergroenen van Haarlem. De Haarlemse wijk Parkwijk is zeer geschikt om een (tijdelijke) proeftuin met allerhande eetbaar groen te maken. Van, voor, door en met de bewoners; jong en oud en van verschillende nationaliteiten.

Samen met de woningcorporatie Pré Wonen gaat GIDZ (Erika Meershoek en Dennis Moet) uitzoeken wat de wensen van de bewoners zijn en wie groene vingers en / of goede zin hebben voor het opkweken van eetbaar groen in de wijk. De locatie voor de MoesMobiël Parkwijk zijn de garageboxcomplexen die aan de Jan Sluyterslaan staan - deze worden binnenkort gesloopt. Zoals de naam al zegt: MoesMobiël wordt een mobiele moestuin; we kunnen hem verplaatsen als dat nodig is.

Bewoners worden opgeroepen hun ideeën te mailen en samen met organisaties in de wijk mee te helpen om de MoesMobiël tot een groot succes te maken. Meer kleur, geur en smaak in de wijk en eten uit eigen moestuin, dat zou toch geweldig zijn! De MoesMobiël wordt een ontmoetingsplek waar samen wordt gezaaid, opgekweekt en geoogst én verhalen en ervaringen worden uitgewisseld bij een lekkere kop muntthee uit de tuin. Er is ook nog ruimte voor een fruitgaard; die bomen kunnen we later uitplanten in de wijk.

Een eerste idee uit de wijk is om de stoep-

tegels die als looppad worden hergebruikt met elkaar te mozaïeken, zodat je over kleine kleurrijke schilderijtjes tussen de zaaibedden of fruitbomen door kan lopen. Het eerste teeltseizoen wordt najaar 2012 afgesloten met een oogstfeest en markt waar de frisse waar kan worden verkocht en geproefd.

Heeft u ook een idee voor de mobiele moestuin en wilt u meedoen aan de realisatie van MoesMobiël Parkwijk stuur dan een mail naar Erika Meershoek, apb@gidz.net.

Het Zomervaatpad

Het Zomervaatpad is een interessante cultuurhistorische route tussen het centrum en de oostkant van Haarlem.

Het pad loopt van het Spaarne, langs Zomervaat en Fuikvaart, naar de Ringvaart om de Haarlemmermeer. Het aardige van het circa 5 km lange traject is de variatie in cultuur en geschiedenis. Onderweg is aandacht voor stadsuitbreiding, woningbouw en architectuur, de rol van het water en het groen en de restanten van de agrarische, waterhuishoudkundige en militaire geschiedenis van de oostelijke stadsrand.

De Historische Vereniging Haarlem heeft een aardige fiets- en wandelkaart samengesteld, aan de hand waarvan men allerlei wetenswaardigheden kan ontdekken. De kaart is te verkrijgen via de Historische Vereniging Haarlem, Grote Markt 17. Zie ook de website van de vereniging: www.haarlem.nl.

Bernard Felix

Een dagje archeologisch veldwerk

11 Augustus 2011

De hond wilde uit, dat liet ie dringend merken. Dus de schoenen aan en de frisse buitenlucht in. Het normale gangetje naar de Liebrug en terug. De hond, ontdaan van zijn behoeftes, wilde zo snel mogelijk terug naar huis, maar daar kwam even niets van in: twee auto's bij het Informatiepunt Zuiderpolder en twee in keurige werkkleding gestoken mannen met apparatuur. Toch maar even vragen...

De mannen waren serieus bezig met boren langs de Robertus Nurksweg en het vastleggen van de daaruit voortvloeiende gegevens. Desgevraagd kwam naar voren dat men bezig was namens RAAP Archeologisch Adviesbureau uit Leiden een aantal boringen te verrichten en grondmonsters te nemen teneinde een gedeelte van de strandwal in kaart te brengen. Dat was natuurlijk interessante informatie. Al prattende werd ik grondig geïnformeerd over het onderzoek en kreeg tegelijkertijd een goed beeld van het veldwerk.

Met de Edelmanboor voorboren, daarna met de guts de grond in en keer na keer een kolom grond naar boven brengen van circa 2 cm breed en afwisselende lengte. Met een mes laagje voor laagje afschrappen en analyseren wat er werd aangetroffen: voor mij (voor een groot deel) onbegrijpelijke afkortingen en vervolgens een paar druppels zoutzuur op het monster om vast te kunnen stellen of er kalk in zit. Gedurende het proces openbaarden zich wortelresten, houtskool (door verstuiving

of anderszins in de bodem gekomen), een schelpje, stukjes hout en verschillende soorten grond: deklaag, puin, kiezels, aarde, klei, veen en uiteindelijk zand. En dat in verschillende kleuren. En op verschillende dieptes. Het veen heeft een duidelijk herkenbare structuur: plantenresten, takjes en dergelijke; goed voorstelbaar dat het na droging jarenlang als brandbare turf gebruikt werd.

Na de eerste reeks boringen hoorde ik dat de heren een volgende reeks zouden uitvoeren haaks op de Robertus Nurksweg. Daar de hond allang zijn interesse verloren had, tijd om hem naar huis te brengen en de laarzen aan te trekken.

Bij terugkomst stond er een derde persoon te praten; dat bleek Jos Kleijne te zijn van het RCE – Rijksdienst voor het Culturele Erfgoed. Zijn titel is Onderzoeker late Prehistorie Holoceen Nederland en hij bleek eerder in de Zuiderpolder een reeks boringen verricht te hebben. Dat onderzoek was ingegeven door de gemeente omdat men onderzocht wil hebben of dit gedeelte van de Zuiderpolder als archeologisch monument geboekstaafd kan worden. En dat kwam mij weer heel bekend voor! Dus alle registers open en ter plekke het grote belang van dit landschap en de invloed van trekvaart, spoorlijn en autoweg en overige bedreigingen benadrukt. Wat zou het mooi zijn om datgene wat ons en ons nageslacht nog rest voorgoed te conserveren en dit tussen asfalt en beton ingeklemde pareltje op te poetsen!

Vervolgens klommen we over het – keurig afgesloten – hek en begonnen aan een reeks boringen langs de bosrand. Van die boringen werden forsere monsters genomen en meegenomen. Uiteraard gebeurde het hele proces zeer secuur, met vastlegging van alle factoren, om later in laboratorium en op kantoor van RAAP uitgewerkt te worden. Jos Kleijne had een grafische verbeelding bij zich van hun onderzoek en daaruit kun je goed opmaken hoe de strandwal loopt. Een zich zeer profilerend duin op papier bleek een getrouwe weergave te zijn van de werkelijkheid: de duintop komt iets boven het maaiveld uit en loopt ten zuiden van het woonwagenkamp. Nooit geweten en toch zo duidelijk zichtbaar in het overigens platte landschap!

Projectleider Chris Coppens en collega van RAAP AA boorden ondertussen ijverig door en bleven enthousiast hun kennis met mij delen. Van boorgat naar boorgat werd ook mijn enthousiasme groter en uiteindelijk, na nog een niet op de kaart staande sloot genomen te hebben, durfde ik de vraag te stellen of ik ook een zakje van dat 5.000 jaar oude zand mocht meenemen. Geluk-

kig was het antwoord ja, zodat ik nu de trotse bezitter ben van een hedendaags jampotje met een vijf millennium oude inhoud! En secuur als ik geworden ben: van 1.20 meter onder maaiveld!

Bij het terugzeulen van alle gereedschappen en monsterzakken, werd mij ook duidelijk dat een dagje veldwerk niet slechts lekker werken in de buitenlucht betekent, maar ook dat er fysieke inspanningen aan te

pas komen; die meterslange gutsen en grondboren (van dun tot Dikke Bertha) zijn van stevig staal en staan hun mannetje.

Thuisgekomen direct het zakje gepakt om het in het glas te verpakken en vervolgens kreeg ik een lichte teleurstelling te verduren: het eerder zo mooi geelbruin gekleurde zand was inmiddels donkergekleurd en nauwelijks meer herkenbaar als zand. Maar daar kon ik mijn zojuist opgedane kennis op los laten, want door de blootstelling aan lucht treedt soms snel oxidatie op, soms zelfs al na enkele seconden. Daar het zand vermengd is met (riet-)wortelresten en licht humeus is, heeft zich dat proces ook bij mijn monster voorgedaan – oorzaak opgelost! En de hond wil nu alweer uit...

*Haarlem, augustus 2011
Bernard Felix*

Balletvoorstelling in het Reinaldapark

Ik zit eerste rang en vlak voor mij begint het ballet. Nou ben ik hier nooit zo'n liefhebber van geweest, maar geboeid wacht ik af.

Op de achtergrond klinkt al de muziek. Het licht gaat langzaam aan. Het decor is heuvelachtig. Een voor een verschijnen de dansers. Mannen, alleen mannen: in spijkerbroeken, shirts en vlotte jacks. Dit ga ik steeds leuker vinden! Dan ineens een man in een wit pak. In walstempo beklimmen de mannen de heuvels, stappen op een tractor, shovels, kraan of bulldozer en het spel gaat beginnen:

De muziek zwelt aan. De man in het witte pak heeft duidelijk de regie. Hij verkeert in een gevaarlijke positie, maar hij leidt alles in goede banen. De één graaft, de ander schept, de volgende rijdt met een lading zand weg, om even later weer terug te komen met een lading schoon zand. Het wordt een lange voorstelling: zeker tot 2014.

Ik pak mijn stofdoek, veeg voor de zoveelste keer het zand van mijn vensterbank, zucht even en denk met weemoed aan het park zoals het ooit was – en zoals het hopelijk ooit wordt!

Ria Leonarda

Foto: Joke Möhringer

De Stelling van Amsterdam

Artikel uit de reeks "Leven tussen Liede en Stad - verhalen uit de omgeving" ter gelegenheid van het 130 jarig bestaan van de Stelling van Amsterdam

Bron: website De Stelling van Amsterdam

De Stelling van Amsterdam is een 135 km lange verdedigingskring op 15 tot 20 km afstand rond de hoofdstad Amsterdam en is grotendeels tussen 1881 en 1914 door het toenmalige Departement van Oorlog gebouwd.

Het omvat 3 tot 5 km brede inundaties (onderwaterzettingen) en 36 forten, 2 kustforten, 2 vestingen, 4 batterijen en 2 kustbatterijen. Daarnaast zijn er nog veel meer inlaatsuizen, nevenbatterijen en magazijnen geweest. Dit alles om het als nationaal 'reduit', als laatst te verdedigen gebied, van het Koninkrijk der Nederlanden te kunnen gebruiken.

Alhoewel destijds veel inwoners weinig zullen hebben geweten van de forten moet de militaire aanwezigheid in de steden en op het platteland groot en tegelijkertijd heel gewoon zijn geweest. En daarmee het gevoel van buitenlandse dreiging door de drie supermachten rond ons land: Engeland, Duitsland en Frankrijk. Door de voortschrijdende techniek van bijvoorbeeld artillerie, infanterie, vliegtuigen en atoomwapens verloor de Stelling haar belangrijke rol in de Nederlandse verdediging. Maar ook door het verdwijnen van de buitenlandse dreiging die na de Tweede Wereldoorlog juist omgevormd werd tot een bondgenootschappelijke verdediging.

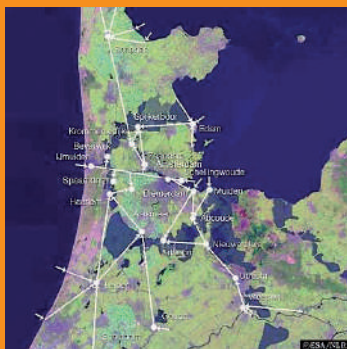
Nog altijd is de invloed van de Stelling te merken. Militairen zijn nauwelijks nog aanwezig, maar de huidige ruimtelijke ordening en infrastructuur is voor een verbazingwekkend groot deel terug te leiden op de Stelling. Door de kringenwet is er langs de Stelling nauwelijks gebouwd en nieuwe spoor- en autowegen moesten juist langs de forten komen te liggen. De Stelling van

Amsterdam is in 1996 geplaatst op de Lijst van Werelderfgoed van de UNESCO vanwege haar waarde voor de mensheid. De forten zijn het meest zichtbaar en spreken het meest tot de verbeelding. Het is echter belangrijk om de Stelling in zijn geheel te zien als een essentieel en vernuftig verdedigingswerk en als logistiek systeem. Dat maakt het namelijk een uniek bouwwerk in de wereld.

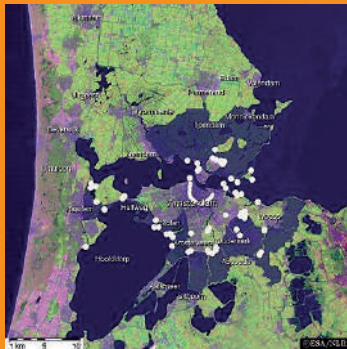
In de huidige tijd worden de forten voor diverse doeleinden gebruikt, zoals een wijnhandel, kinderopvang en schietvereniging. Fiets- en wandelroutes leiden de bezoeker door de groene gordel, die dankzij de Stelling rond Amsterdam is ontstaan en langs forten waar vrijwilligers rondleidingen geven. Er wordt gewerkt aan het realiseren van drie officiële bezoekerscentra in de forten.

Ten oosten van Haarlem bevinden zich 6 forten:

- Het Fort bij Vijfhuizen – doel: het verdedigen van een niet inundeerbare strook land en het opnemen van terugtrekkende troepen; het fort ligt in de Haarlemmermeerpolder en is onderdeel van de Geniedijk door die polder. Het fort is in gebruik als golfbaan.
- Het Fort aan de Fuikvaart – het fort was gepland bij Nieuwe Brug precies tegenover de Fuikvaart, maar is nooit verwezenlijkt door veranderde inzichten in 1914
- Het Fort aan de Liede – doel: het afsluiten en verdedigen van de Ringvaart en de Spaarnwouderweg en de Schipholweg; het fort ligt in de Ringvaart om de Haarlemmermeer langs de Vereenigde Binnenpolder. Het fort is in gebruik als opslagplaats en wordt beweid.
- Het Fort bij de Liebrug – doel: het afsluiten en verdedigen van de spoorweg, de trekvaart en de kunstweg Amsterdam – Haarlem; het fort ligt naast de spoorweg aan de Binnenliede. Het fort is in gebruik als wijnhandel en ruitersportbedrijf.
- Het Fort bij Penningsveer – doel: het afsluiten en verdedigen van de Oude Haarlemmerweg; het fort ligt langs de Binnenliede aan de Vereenigde Binnenpolder. Het fort heeft een recreatiefunctie en dient als overnachtingverblijf voor particulieren en groepen.
- Het Fort bezuiden Spaarndam – doel: het afsluiten en verdedigen van de Slaperdijk en de Westlaan en het acces gevormd

Een schematisch overzicht van de inlaatspunten en waterstromen (pijlen) en ook de inundatiestations (cirkels) voor de inundaties van de Stelling.

Grote delen van Noord Holland onder water bij onraad – ook de Zuiderpolder...

Fort bij de Liebrug

Enkele pijlers met schotbalkspinningen van de damsluis in de Ringvaart bij Vijfhuizen.

door het Noorder Spaarne met de daarlangs voerende kunstwegen; het fort ligt in de Oude Spaarndammerpolder. Het fort is in gebruik als kinderopvang en biedt onderkomen aan een kanovereniging en recreatiehoreca.

- Het Fort benoorden Spaarndam – doel: het afsluiten en verdedigen van de Slaperdijk en de Westlaan en de straatweg op de zuidelijke berm van de Slaperdijk; het fort ligt in de Westbroekerpolder. Het fort wordt door enkele vrijwilligers gerestaureerd en kan in de toekomst een recreatiefunctie krijgen.

In de omgeving zijn talrijke andere onderdelen van de Stelling te vinden, die voor de bewoners niets nieuws betekenen en deel uitmaken van hun woonomgeving. De samenhang van alle onderdelen van de Stelling van Amsterdam is echter zeer bijzonder.

De stuwende kracht achter de Stelling van Amsterdam – Kees Krayenhoff.

Ingenieur Cornelis Rudolphus Theodorus (Kees) Krayenhoff (1758 – 1840) studeerde af in de filosofie en voorts in de geneeskunde en vestigde zich in Amsterdam als arts. Ontevreden over de situatie in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden sluit hij zich aan bij de hervormingsgezinde Patriotten en coördineert korte tijd de inundaties en batterijbouw rond Amsterdam tegen de Pruisische troepen. Krayenhoff moest Amsterdam ontvluchten na een mislukte coup, maar werd in 1795 door Daendels naar Amsterdam teruggezonden om een patriottische omwenteling in het stadsbestuur te bewerkstelligen. Zijn geweldloze missie slaagt en Krayenhoff wordt benoemd tot commandant van het Amsterdamse garnizoen. Niet lang daarna wordt Krayenhoff benoemd tot “adjunct inspecteur-generaal der rivieren” en “adjunct-controleur der Hollandse fortificatiën”.

Als commandant der Bataafse ingenieurs te velde speelde Krayenhoff een vooraanstaande rol bij de haastige aanleg van de Linie van Noord-Holland in 1799, die een Engels-Russische invasiemacht ten noorden van Amsterdam hielp keren. Vervolgens legde hij in vreedstijd zowel de Linie van Beverwijk aan (in 1800) als de Amsterdamse Linie (1805 - 1810). In de Franse tijd werd Krayenhoff ondermeer benoemd tot Minister van Oorlog en, na de inlijving van het koninkrijk Holland bij het Franse keizerrijk, volgde een benoeming als Inspecteur-Generaal der Genie in het Franse leger. Keizer Napoleon beloofde de verdiensten van Krayenhoff door hem tot Lid van de Fortificatiën van Parijs te benoemen, alsmede tot ridder van het Legioen van Eer.

Na het afbrokkelen van het Franse gezag biedt Krayenhoff op 19 november 1813 de keizer zijn ontslag aan. Vervolgens neemt hij als generaal-majoor het gouverneurschap van Amsterdam op zich. Op 30 november 1813 keert Prins Willem Frederik van Oranje-Nassau terug in Scheveningen en wordt binnen enkele dagen gekroond tot Koning Willem I van het nieuwe Koninkrijk der Nederlanden. Krayenhoff organiseerde de belegering tegen de Franse troepen in Naarden in 1813 / 1814. Op 6 april 1814 doet de keizer afstand van de Franse troon en daarmee geeft de commandant van de Franse troepen zich gewonnen.

In 1814 wordt Krayenhoff benoemd tot Inspecteur-Generaal der Fortificatiën en van het Korps Ingenieurs, Mineurs en Sappeurs en der Pontonniers. Hij is onder andere betrokken bij de tracébeplanning en de aanleg van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Koning verheft Krayenhoff op 16 september 1815 tot baron en in 1818 wordt hem het Grootkruis van de Militaire Willemsorde toegekend.

Bernard Felix

Winteractiviteiten van de Stichting Ontmoet elkaar in Parkwijk.

De donkere maanden komen weer in zicht. Tijd voor gezellige evenementen. Op 5 november wordt in de Zuidparker de Kienavond georganiseerd. De kaarten zijn bijna uitverkocht, dus dat wordt een volle zaal! En niemand gaat met lege handen naar huis!

De Stichting is druk met het organiseren van de Sint Maartenoptocht op vrijdag 11 november. Dit keer in samenwerking met het 5eKwartier. Wij verwachten een lange optocht met veel lichtjes onder begeleiding van muzikanten van het 5eKwartier en daarna een feestelijke afsluiting op de Prinses Beatrixdreef. De optocht begint om 18.00 uur, verzamelen bij Brede School Parkwijk.

Vanaf 23 oktober is er de KIND - OUDER activiteit in de SPRONG. Samenbouwen aan een modellandschap.

Vanaf woensdagochtend 26 oktober kan men mozaïektegels ontwerpen en maken. Een project in samenwerking met Pré-wonen. De tegels komen daadwerkelijk op een plekje in Parkwijk.

We hebben al gehoord dat Sinterklaas dit jaar op woensdagmiddag 23 november Parkwijk komt bezoeken. Vanaf 14.00 uur doet hij zijn traditionele ronde om het winkelcentrum Beatrixplein en daarna is er een gezellig feest in het Reinaldahuis.

Op zaterdag 17 december: Zonnewende in Parkwijk. Een kerstmarkt verzorgd door en voor wijkbewoners, waar allerlei leuke, grappige zelfgemaakte feestartikelen te koop zijn.

En we gaan starten met spelletjesmiddagen voor de kleintjes, op de vrijdagmiddag. Locatie wordt waarschijnlijk de dependance van Brede School Parkwijk of de SPRONG.

De verschillende locaties bevinden zich op de volgende adressen: Zuidparker, speeltuintje in de Bijvoetstraat 5 in Parkwijk.

De SPRONG, ontmoetingscentrum, ingang Prinses Beatrixdreef (oorspronkelijk adres Prins Bernhardlaan 17).

Dependance Brede School Parkwijk, Prinses Beatrixdreef 4.

Brede School Parkwijk, Prinses Beatrixdreef 6.

De Stichting is te volgen via de website: www.ontmoetelkaarinparkwijk.eu en sinds kort op Twitter onder @ontmoetelkaar.

Maria Hoed

Wijkraadsleden

Voorzitter: Edwin Hein
Secretaris: Bernard Felix
Penningmeester: Mida Koelman (a.i.)
Algemene leden:
Anton Rossèl: (wijkraadlid)
Peggy Meulman: (wijkraadlid)
Maria Hoed: (wijkraadlid)
Wendy Dijkstra: (redactie)
Mida Koelman: (vicevoorzitter)
Edwin Hein: (webmaster)
Extern: Daphne Huysse: (notulist/adviseur)
Gebiedsgebonden agent:
Mustafa Karademir

Openbare vergaderingen

De vergaderingen worden elke eerste dinsdag van de maand gehouden in onze vergaderruimte in de Brede School Parkrijk, Prinses Beatrixdreef 6 op de volgende data: (dinsdagavond van 19.30 tot 22.00 uur)

1 november, 6 december en 3 januari 2012

De agenda van de eerstvolgende openbare vergadering vindt u bij: kapper Ton Karpes, aan de zijkant van de zaak, publicatiebord in de Dekamarkt, slager Peter van der Gragt, Maxima tapijten, de slager/groenteboer Aljaouhari, de slijterij, het postkantoor, supermarkt en bakker Istanbul, kapper Heezius, De Fitfabriek, de Snackbar, de Bloemenkiosk, het Reinaldahuis en het mededelingenbord van de Stichting Ontmoet Elkaar in Parkwijk.

Parkwijk-Zuiderpolder in de media

Redactie wijkkrant: Wijkraad Parkwijk-Zuiderpolder

Vormgeving wijkkrant: wen-d.nl

Webmaster: Edwin Hein

Bezorging wijkkrant: Marjet Schaap en Anton Rossèl

De wijkkrant verschijnt 4x per jaar. Kopij kan te allen tijde toegestuurd worden per post of e-mail.

Wijkraadruimte: Brede School Parkrijk
Wijkraad Parkwijk-Zuiderpolder
Prinses Beatrixdreef 6, 2033 TX Haarlem

parkwijk-zuiderpolder@wijkraden-haarlem.nl

Bezoek onze website, dan blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen:
www.parkwijk-zuiderpolder.nl

Belangrijke telefoonnummers & e-mailadressen

Alarm 'Als elke seconde telt' 112		Overige
Geen spoed, wel politie	0900-8844 (lokaaltarief)	C.R.O.S. geluidshinder Schiphol020-601 55 55
Meldt Misdaad Anoniem	0800-7000	Anti Discriminatiebureau 531 58 42
Wijkagent M. Karademir	0900-8844	Advies en Meldpunt
U kunt persoonlijk terecht op het bureau		Huiselijk Geweld 547 29 99
Schalkwijk, Costa del Sol.		Bouw Wonen en Leefomgeving 511 34 50
Wijkraad Parkwijk-Zuiderpolder		Bouw bureau Haarlem Oost 543 06 03
parkwijk-zuiderpolder@wijkraden-haarlem.nl		Buurtbeheer SHW 545 24 84
Gemeente		Dierenambulance 533 43 23
Stadhuis	511 30 00	info@dierenambulance-haarlem.nl
E-mail	info@haarlem.nl	Dierenbescherming 549 14 00
Internet	www.haarlem.nl	Gasservice Kennemerland 0251-24 54 54
Publieksdiensten/ publieksinformatie	511 51 15	Kindertelefoon (gratis) 0800 0432
Bureau Handhaving Openbare Omgeving (fout geparkeerde auto's, bussen, busjes, vrachtwagens, caravans en aanhangwagens)	511 49 50	Zorgcentrale Thuiszorg 891 89 18
Burgerzaken en belastingen	511 44 80	Thuiszorgwinkel 891 89 18
Burgerzaken		Kennemer Gasthuis 545 35 45
E-mail	burgerzaken@haarlem.nl	Nuon (gratis) 0800 0513
Belastingen	0800 05 43	NVSH Haarlem 532 66 02
E-mail	belastingen@haarlem.nl	Ouderenwerk Oost 540 55 45
Grof vuil en tuinafval	0900-8477	't Polderhuis 535 33 44
Afvalverwijdering & reiniging	511 47 30	SOS Telefonische hulp 0900 0767
Sociale zaken/werkgelegenheid	511 42 00	Stadstoezicht Wijkteam Oost 511 50 42
Veiligheid	511 41 00	Steunpunt Mantelzorg 891 84 62
Wateroverlast (Reinaldapark)	511 33 48	steunpunt.mantelzorg@zorgbalansgroep.nl
Diensten		Tafeltje Dekje 526 30 26
Na 17.30 uur, weekend, spoedeisend		tafeltjedekje@uvvhaarlem.nl
Ambulance	531 91 91	Woningwinkel 517 56 00
Apotheek	532 07 13	Zonnebloem 536 59 31
Dokterscentrale	0900 0567 / 511 27 00	Wijkraden Oost op internet
Stichting Haarlem Werkt	545 24 84	www.wijkradenhaarlem.nl
Zorg en Voorzieningen	511 43 68	Meldpunt leefomgeving
		Oost Schalkwijk
		Ziet U een kapotte lantaarn, vernielingen, losse stoeptegels, volle afvalbakken, zwerf- vuil, verstopte kolken of overlastoorzaken?
		Neem contact op via 511 511 5 of ga naar: http://www.haarlem.nl/index.php?id=460

Reageren? Kopij insturen? Vragen?

Mail het aan parkwijk-zuiderpolder@wijkraden-haarlem.nl

Kijk ook op onze website:
www.parkwijk-zuiderpolder.nl

De redactie is op geen enkele wijze verantwoordelijk voor door derden aangeleverde artikelen en behoudt zich het recht voor om deze, om wat voor reden dan ook, te weigeren.